

Figaro pulm

Hind 30 kop.

TR. 1. 202. 8000. 1989.

RAT «Estonia»
Tallinna Riikliku Konservatooriumi
Ooperistuudio

Wolfgang Amadeus Mozart

FIGARO PULM

Koomiline ooper 3 vaatuses

Libreto — Lorenzo da Ponte
/Pierre Beaumarchais' näidendi «Le Mariage
de Figaro ou la folle journée» («Figaro pulm
ehk Pöörane päev») järgi/

Tõlge — Paul Mägi, Aino Otto

Kõneliste osade tõlge — Neeme Kuningas

Esietendus — 28. jaanuar 1989. a.

Dirigent —
VELLO PÄHN

Muusikaline juhendaja —
ELLEN MAISTE

Lavastaja —
NEEME KUNINGAS

Dekoratsioonid —
Eesti NSV teeneline kunstitegelane
UNO KÄRBIS

Kostüümid —
KUSTAV-AGU PÜÜMANN

Kontsertmeistrid —
ENE RINDESALU
JAANUS JUUL

Koormeister —
ANNE DORBEK

Ballettmeister —
ÜLLE TOOMPUU

Orkestri kontsertmeister —
Eesti NSV teeneline kunstnik
MATI UFFERT

Etenduse juht —
JÜRI KRUUS

O S A D E S:

Krahv Almaviva	—	TAIMO TOOMAST VILLU VALDMA
Krahvinna	—	RIINA KADAJA PILLE LILL
Figaro, krahvi kammerteener	—	UKU JOLLER AARE SAAL JAAN-VILLEM SIBUL
Susanna, krahvinna toaneitsi	—	TATJANA ABÕZOVA KAI PARMAS EVE TASA
Cherubino, krahvi paaž	—	AITA KRIIK ANNIKA TÕNURI
Bartolo, arst	—	MART LAUR ALLAN VURMA
Marcellina, tema majapidajanna	—	AITA KRIIK EDA ZAHHAROVA ÜLLE TUNDLA
Basilio, muusikaõpetaja	—	TIIT ARUVEE VELLO JÜRNA
Don Curzio, kohtunik	—	ALAR HAAK AIVAR KALDRE
Antonio, krahvi aednik, Susanna onu	—	MART MIKK AIN ORAV
Barbarina, tema tütar	—	PILLE ROOMERE ÜLLE TINN
Talutüdrukud	—	LÜDMILLA KÕRTS, VIRVE LOODSALU EHA PÄRG MAREN ÜLEVAIN

Krahvi teenrid, talupojad — RAT «Estonia» ooperikoor

Tegevus toimub krahv Almaviva lossis ühe päeva vältel

Ooperi esiettekanne toimus Viini Õukonnateatris
1. mail 1786. aastal autori juhatusel.

OOPERI SISUST

Beaumarchais' komöödiate «Sevilla habemeajaja» ja «Figaro pulm» ning Rossini ja Mozarti ooperite peategelane, leidlik ja teravmeelne Figaro tuleb igast olukorrast välja võitjana.

Esimeses komöödias aitas Figaro, Sevilla habemeajaja, krahv Almavival abielluda kaunitar Rosinaga, kelle ihne vananev kasuisa doktor Bartolo ise tütarlast oma naiseks tahtis teha.

«Figaro pulma» tegevus toimub mõned aastad hiljem krahv Almaviva lossis. Figarost on saanud krahvi kammerteener. Nüüd on armunud temagi — krahvinna toaneitsisse Susännasse, kes mitte ainult veetleva, vaid ka aruka ja hakkaja tütarlapsena on Figarole igati vääriline partner. Ees on pulmad, kõik oleks suurepärane, ainult...

Susanna on meeldima hakanud krahvile, kelle tunded oma abikaasa vastu on juba suurel määral lahtunud. Krahv taastaks meelsasti esimese õõ õiguse, mille ta oma valdustes on tühistanud — ilmselt siis, kui ta Rosinaga abiellus. Avalikult ei saa ta oma otsust muuta, pealegi ei tahaks ta võita Susannat lausa käsu korras: tema kiindumus sarmikasse toaneitsisse on üliku kohta peaaegu ebaväärikalt tugev. Kui Susanna tuleks tema soovidele vastu, siis ta mitte ainult annaks loa pulmadeks, vaid teeks ka hinnalise kingituse. Kui ei, jäägu pulmad ära! Sel juhul paneks krahv Figaro paari vananeva Marcellinaga, kes omal ajal on laenanud Figarole raha ja saanud temalt võlakirja, milles Figaro kergekäeliselt on andnud lubaduse tasuda võlg esimesel nõudmisel või Marcellinaga naituda. Marcellina on kohe valmis kirja käiku laskma ja noore teenriga abielluma. Teda toetavad doktor Bartolo, kes pole unustanud, et ta Figaro tõttu Rosinast ilma jäi, ja krahvi huvides tegutsev Basilio — ametilt muusikaõpetaja, kutsumuselt intrigant.

Võitluses oma õnne eest ei saa Figaro ja Susanna muidugi otseselt krahvi vastu välja astuda. Nad panevad mängu oma leidlikkuse ja kavalluse. Neid aitavad oma meest tõsiselt armastav krahvinna ning nooruke paaž Cherubino, kes on armunud kõigisse maailma naistesse ja just sellepärast ikka jälle satub kõige ebasobivamal hetkel krahvi teele.

Kõik intriigisõlmed lahenevad kolmekordsete pulmadega, lisaks leiavad krahv ja krahvinna teineteise uuesti.

Pöörase päeva peadpöörivas sündmustekeerises vahelduvad peaaegu dramaatilised väljapääsmatud olukorrad ootamatute lõbusate lahendustega, ehtkomöödialikud peitumised ja ümberrõivastumised tõsiste inimlike tundehetkedega; erinevalt itaaliaaliku bufo-ooperi traditsioonist pole Mozarti koomilise ooperi kangelased karikatuurid, vaid täisverelised isiksused, keda autor jälgib elu mõistva ja armastava huumoriga.

TRK ooperistuudio
etenduse kavalehelt 1976. a.

Ooperisõbra N. Kuninga neli kiuslikku küsimust lavastaja N. Kuningale

Miks sa lavastasid ooperi «Figaro pulm»?

Aga sellepärast, et —

esiteks: Tallinna Riikliku Konservatooriumi ooperistuudios on hetkel võimekaid noori, kellele Mozarti sädelev ooper tundus jõukohane olevat;

teiseks: tahtsin omal nahal veenduda, kas ooperitel, mida liigitatakse geniaalsete kilda, on (peale selle, et nende muusika on teinud surematuks nende loojad) ka teatud sisuline universaalsus igale ajatule?

Nüüd tean, et «Figaro pulmal» on.

Milles siis seisneb ooperi «sisuline universaalsus» nüüd, meie ajal?

Moraalne ja sotsiaalne konflikt, mis on «Figaros» liikumapanevaks vedruks, ei puudu ju üheski ühiskonnas. Ei puudunud see Beaumarchais' ja Mozarti ajal, ei puudu see nüüdki mitte kuskil, ka meil, ka praegu mitte. On vaimustav näha näiteks kaasaegset suursaadikut Almavivat oma suveridentsis, mille ta on sisse seadnud barokselt (baroki-mäng ongi tema veidrus, hullus või hobi, mida ta nõuab ka oma kõikidelt kodakondsetelt). Või näiteks tema teravmeelset sekretäri Figarot, kes «krahvi» alt veab krahvi enda mängureeglitega jne. Siit areneb nagu iseenesest terve galerii tänapäevaseid tegelasi.

Miks secco-retsitatiivid on asendatud kõnetekstidega?

Põhjus on eelkõige pedagoogiline — laulja ei tohi karta SÕNA, vaid peab selles nägema väga tähtsat ja vältimatut lavalist väljendusvahendit lisaks muusikalisele ja vokaalsele. Retsitatiivide puhul häirinuks nende kohmakas tõlgitavus ja rütmi-«korsett». Teisest küljest — nendest loobunud olles võime olla kindlad, et täna kõlab ainult Mozarti muusika*.

Soovid sa teatrikülastajatele enne avamängu veel midagi lisada?

Soovin, et neil poleks mahti kommipaberitega krõbistada.

* arvatakse, et Mozarti ooperite retsitatiivid pole kõik Mozarti sulest.

